

Enova
Att: Tor Brekke
Postboks 5700 Sluppen
7437 TRONDHEIM

Deres ref.: Tor Brekke

Vår ref.: TS

Vår dato: 28.02.2019

Enovas forslag til videreutvikling av energimerkeordningen Innspill fra Nelfo

Vi viser til åpent møte i regi av OED den 7. februar der Enova presenterte sine foreløpige vurderinger og plan for videreutvikling av energimerkeordningen. Mot slutten av møtet oppfordret Enova møtedeltakerne om å gi skriftlige innspill til presentasjonen innen 1. mars. Nelfo redegjør her for våre innspill.

Enovas forslag skiller seg fra dagens energimerkeordning på flere områder. De største endringene gjelder beregning og fastsettelse av selve energimerket i energiattesten. Enova vurderer å gå bort i fra dagens todelte energimerke ved å forkaste dagens oppvarmingskarakter. Enova vurderer også å inkludere beregninger av bygningers behov for elektrisk effekt i metoden for beregning av selve energikarakteren i energimerket.

Enova redegjorde for to alternative metoder til hvordan effektbruk kan integreres inn i energimerket. Enovas uttalte at hovedsporet de arbeider med er en modell der beregninger av effekt under topplast og beregninger av levert energi «smeltes» sammen til et energimerke ved hjelp av en politisk vektingsfaktor.

I det nedenstående redegjør vi for våre innspill til generell bruk av effektberegninger i energiattesten, samt den modellen som Enova vurderer å ta i bruk for fastsettelse av energimerket i fremtiden. For øvrig viser vi til vårt vedlagte innspill til den pågående revisjonen av energimerkeordningen som ble sendt til OED den 6. desember 2017. I dette innspillet redegjorde vi for våre merknader til endring av energikarakterskala, fjerning av oppvarmingskarakter, valg av systemgrense, m.m.

Enovas mål med endringen

På møtet den 7. februar fortalte Enova at man gjennom revisjonen av energimerkeordningen søker å oppfylle følgende mål: «*Hvordan kan energimerket best bidra til norsk energi- og klimapolitikk*». Nelfo stiller seg noe undrende til en slik tilnærming. Så lenge energimerket har forbrukerne som målgruppe, mener vi energimerket som hovedformål må synliggjøre egenskaper ved bygningens energiytelse som har direkte betydning for forbrukerne.

Forbrukernes interesser er ikke alltid på linje med de politiske prioriteringene. Således bør vi ikke arbeide ut ifra en hypotese om at forbrukerne alltid vil søke seg til et godt energimerke, for så å fylle energimerket med politisk innhold. Et energimerke med politisk innhold vil ikke alltid

NELFO - EN LANDSFORENING I NHO

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
968 908 383
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

ISO - INSTALLATØRENS SERVICE- OG OPPLYSNINGSKONTOR

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
971 033 517 MVA
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

oppleves som relevant for forbrukeren, og da vil ordningen miste oppslutning og innflytelse på forbrukernes valg i eiendomsmarkedet.

Forslaget til metode for fastsettelse av energimerket er ikke tilpasset målgruppen

Nelfo vil sterkt fraråde Enova om å innføre en metodikk der energimerket er en funksjon av både beregnet levert energi og beregnet elektrisk effekt under topplast. Varmesystemer som benytter alternative energivarer til elektrisitet vil da automatisk få et bedre energimerke enn eksempelvis elvarme og elektriske varmepumper, helt uavhengig av energiytelsen til de alternative varmesystemene.

Videre blir det fra et forbrukerperspektiv særdeles vanskelig å forstå innholdet i og betydningen av energimerket. I verste fall vil forbrukerne misforstå innholdet i energimerket og foreta valg i eiendomsmarkedet som strider mot egne interesser. Brukere kan f.eks. ikke stole på at energimerket gir lave klimagassutslipp, ettersom bygninger med gasskjel vil få bedre energimerke enn tilsvarende bygg med elektriske varmesystemer. Brukerne kan heller ikke stole på at energimerket gir lave energiutgifter, ettersom bygninger med fjernvarme kan få bedre energimerke enn tilsvarende bygninger med elvarme eller varmepumpe. Energimerket kan således ikke kunne legges til grunn for å vurdere hverken klimaegenskaper, miljøkonsekvenser, privatøkonomi eller samfunnsøkonomi.

Forslaget til metode for fastsettelse av energimerket er vanskelig å implementere

En annen utfordring med forslaget til metode for fastsettelse av energimerket er at det forutsetter at det finnes en metode for beregning av bygningers effektbehov. En slik metode finnes ikke i dag, og vi har heller ingen garantier for om eller når det pågående standardiseringsarbeidet vil resultere i en metodikk som er egnet for dette formålet.

Forslaget til metode forutsetter videre en politisk vektning av hhv. beregnet levert energibehov og beregnet effektbehov. En slik vektning vil være med på å forskyve konkurranseflatene i varmemarkedet, og således vil det ikke være mulig å oppnå konsensus om veltingsfaktoren blant markedsinteressentene. Det er heller ikke mulig å forankre en slik vektning i objektive referanser eller kriterier.

Alternative forslag til løsning

Dersom NVE vedtar nye krav til effekttariffering i distribusjonsnettet, vil bygningers forbruk av elektrisk effekt bli mer relevant for energiutgiftene enn i dag. Nelfo er derfor positive til at energiattesten viser beregninger av bygningers effektbehov, samt bygningens muligheter til effektfleksibilitet og tidsforskyving av uprioriterte laster. Informasjonen må imidlertid presenteres på en slik måte at den har verdi for leseren av energiattesten.

Som en mulig løsning på Enovas ønske om å inkludere effektberegninger i energiattesten, foreslår Nelfo at det etableres krav til effektberegninger og at disse synliggjøres i energiattesten sammen med øvrig informasjon om bygningens energiytelse. Denne informasjonen kan inkluderes i energiattesten, uten at den inngår i beregning og fastsettelse av energimerket.

En annen løsning kan være å avvente EU-Kommisjonens retningslinjer for beregning av bygningers SRI (Smart Readiness Indicator) i relasjon til andre revisjon av bygningsenergidirektivet. En slik indikator vil trolig synliggjøre potensialet for effektfleksibilitet i bygningene, og således vil den gi relevant informasjon om bygningens evne til å tilpasse

NELFO - EN LANDSFORENING I NHO

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
968 908 383
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

ISO - INSTALLATØRENS SERVICE- OG OPPLYSNINGSKONTOR

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
971 033 517 MVA
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

energiforbruket til variasjoner i strømpris og nettariffer over døgnet. SRI-en bør imidlertid vises separat som en egen indikator og ikke inngå i beregning og fastsettelse av energimerket.

Anbefalinger vedrørende kompetansekrav

I møtet skisserte Enova at man ønsker å knytte utdanningsnivået i fastsettelsen av kompetansekrav for eksperter til Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR). Nelfo er helt enig i denne tilnærmingen. I tillegg er det nyttig å se hen til saksforskriften til plan- og bygningsloven, som ble endret i 2018. Det naturlige minstekravet for utdanningsnivå for eksperter i Energimerkeordningen ligger på 2-årig fagskole, altså NKR 5.2.

Enova sa i møtet at de ikke har funnet grunnlag for å endre dagens kravnivå til utdanning. Her er Nelfo sterkt uenig med Enova. Nelfo er av den oppfatning at tekniske ledere i VVS, elektro og byggebransjen, med fagbrev, teknisk fagskoleutdanning (NKR 5.2) inkl. spesialisering innen energirådgivning, har relevant og tilstrekkelig kompetanse for å være ansvarlig for energimerking for yrkesbygg.

Representanter fra Fagskolen redegjorde også i møtet 7. februar for læringsutbyttet fra dagens fagskole. Energiberegninger etter NS 3031 og bruk av Simien ol. inngår som grunnleggende kunnskap for studentene på nivå NKR 5.2.

Pr. 31.12.2018 er det kun 27.000 yrkesbygg som er energimerket, og det er utfordringer med å øke markedsadopsjonen. For få eksperter som tilfredsstiller unødvendig høye kompetansekrav er nok en av de viktigste grunnene.

Nelfo anbefaler at OED og Enova i revisjon av § 18 endrer minstekravet for utdanningsnivå for eksperter i Energimerkeordningen til 2-årig fagskole - NKR 5.2.

Vennlig hilsen

Nelfo



Tore Strandskog
Direktør næringspolitikk

Vedlegg: Nelfos innspill til OED 6. desember 2017

NELFO - EN LANDSFORENING I NHO

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
968 908 383
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

ISO - INSTALLATØRENS SERVICE- OG OPPLYSNINGSKONTOR

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
971 033 517 MVA
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no